

VERHALEN UIT EEN VER VERLEDEN: HET VERHAAL VAN JAN EN JANNEKE UIT HET RODE DORP

Door Marijke van Ittersum

'Je moet wel stil blijven zitten, anders bijten ze niet,' zegt Jan tegen zijn zusje Janneke. Het is nog vroeg op zondagmorgen in maart van het jaar 1925. Jan houdt de hengel van zijn vader stevig vast. Er zit hier een hoop brasem, maar waar Jan echt zijn zinnen op gezet heeft, is snoek. Een grote snoek. Want die kan hij verkopen met hulp van de staljongen van 'De Zalm', vlakbij het stadhuis. Achter het hotel is een paardenstal voor de postritten tussen Amsterdam en Antwerpen en daar vindt heel wat illegale handel plaats. En hoewel de staljongen flink wat commissie vraagt voor zijn hulp, er blijft toch genoeg over voor Moeder.

Eigenlijk mag Jan geen vissen vangen om te verkopen. Daarom zijn Jan en Janneke ook zo vroeg. En trouwens, iedereen weet toch dat snoeken vooral 's morgens vroeg bijten? Jan haalt zijn hengel op en doet een dood visje aan de haak. Dood aas, dat gaat met snoeken het best in de winter, zegt zijn vader altijd. En Pa kan het weten, hij is de beste visser van het Rode Dorp. Heeft hij niet al plannen voor een echte visvereniging? Hij heeft zelfs al een naam bedacht: IBIVI. Dat betekent: Ik Boek Iedere Vis In. Dat vindt Grote Jan, zoals zijn vader bekend staat, een goede grap. In Gouda is immers sinds 1916 al een visvereniging die IPIVI heet. Dat staat voor: Ik Pik Iedere Vis In. En dat vindt Grote Jan niet erg aardig.

Toch is het niet eerlijk, denkt Jan. Hebben ze eindelijk een prachtig huis, met zelfs een eigen wc binnen (wie heeft daar ooit van gehoord!) en nu is Pa ziek. En dit is nog wel de mooiste plek om te wonen in heel Gouda! Het zijn woningwoningen, gebouwd in 1916 door woningbouwvereniging Het Volksbelang, maar liefst 69 stuks. Dat is wel veel minder dan de 132 die Het Volksbelang eigenlijk had willen bouwen, maar daar had de gemeente een streep door gehaald. Er waren gemeenteraadsleden die gemopperd hadden over zo'n grote arbeiderswijk vlakbij hun mooie park. Het park is voor alle inwoners van Gouda, dat had de burgemeester duidelijk zo gezegd. Maar het is ook wel een flinke uitgave geweest voor Het Volksbelang, per woning maar liefst 2.170 gulden! Maar goed dat de Goudse architect H.J. Nederhorst erbij betrokken was, anders was het vast niet zo mooi geworden.

Het tuindorp is een heerlijke plek om te wonen. Het Rode Dorp zegt iedereen al gauw, omdat Het Volksbelang socialistisch is. Maar vast ook wel, omdat er mooie rode dakpannen op de daken liggen. Er is een groot grasveld in de Parkstraat, waar je in de zomer kan voetballen. Er zijn moestuintjes en een paar winkeltjes, zoals een bakker en een slager. En ome Gerrit verkoopt tabak. Net als in een dorp toch? Iedereen kent elkaar en zo heb

je wel honderd ooms en tantes. In de zomer worden er spelletjes georganiseerd voor kinderen: zaklopen, op een plank over een slootje en nog veel meer. Janneke was vorig jaar nog de beste geworden met ezeltje-prik.

'Ik heb het koud,' zegt Janneke die voorbeeldig stil is blijven zitten. En juist op dat moment verdwijnt de hengel bijna uit de handen van Jan, zo hard wordt eraan getrokken. 'Ik heb hem!' roept Jan. 'Wat heb je?' klinkt een stem. Jan schrikt zo, dat de stok hem bijna ontglipt, maar een sterke hand pakt de hengel van hem over. 'Wacht maar jong, ik heb hem zo op het droge.' Het is buurman Hannes. 'Ik heb vroege dienst in de Lichtfabriek en ik hoorde je. Nog even. Ja, Jan, nu het zeil eronder.' En even later ligt de enorme snoek op het gras. Janneke kijkt van een afstandje toe, deze vis is haar te groot en dan die tanden, brrr.

'Ik zal hem voor je verkopen, Jan,' gaat Hannes bedachtzaam verder. 'Aan de kok van De Zalm. Die zal een flinke prijs betalen. Dit is geen kinderwerk.' 'Dank u wel, buurman,' zeggen de kinderen in koor en Hannes moet lachen, 'Buren zijn ervoor om elkaar te helpen, ga maar gauw naar huis. Ik regel het verder wel en doe de groeten aan je Pa!'

